یادداشت

مهدیه رضایی آگروه رسانه

«چاردیواری»؛ یک داستان واقعی

اگر می‌خواهید این شب‌ها به‌واسطه یکی از آثار سیروس مقدم سرگرم شوید، می‌توانید سریال «چاردیواری» را از شبکه آی‌فیلم تماشا کنید. این اثر یکی از سریال‌های نوروزی بود که اواخر دهه ۸۰ از شبکه یک روانه آنتن شد و توانست با اقبال عمومی روبه‌رو شود و مردم از تماشای آن لذت ببرند. بازپخش این سریال بعد از گذشت بیش از یک دهه همچنان برای بینندگان تماشایی است و از آن لذت می‌برند.

داستان چاردیواری درباره جوانی به نام نادر است که در گذشته درخواست دختر جوان و متمولی به‌نام مریم را برای ازدواج ظاهری و رسمی قبول کرده. دختر که قصد داشت با این ازدواج در خارج از کشور ادامه تحصیل دهد، حالا پس از چند سال از خارج برگشته و قصد دارد به ازدواج با نادر خاتمه دهد. به‌همین‌دلیل، با همکاری نادر طوری در برابر پدرش صحنه‌سازی می‌کند که گویی او و نادر پس از چند سال زندگی مشترک، با هم اختلاف دارند. از سوی دیگر نادر در رابطه با خانواده پدری‌اش هم دچار مسائلی است که وضعیت او را پیچیده‌تر می‌کند.

در زمان پخش سریال یکی از نویسندگان فیلمنامه مجموعه تلویزیونی چاردیواری تاکید کرده بود که قصه این داستان را براساس یک ماجرای واقعی که برای یکی از دوستانش اتفاق افتاده بود نوشته است.

البته بارها قصه این سریال چکش‌کاری شده بود تا همانی شود که سیروس مقدم می‌خواهد. این کارگردان تا به امروز تجربه آثار متفاوتی را داشته و با توجه به این‌که رگ خواب مخاطبان را می‌شناسد، هربار سعی کرده به‌واسطه قصه‌های جذابی که برای کارگردانی انتخاب می‌کند هم مخاطبان را سرگرم کند و هم این‌که به بینندگان تلنگر بزند و در لابه‌لای قصه‌اش دغدغه‌های اجتماعی هم مطرح کند.

از دیگر ویژگی‌های قابل‌تامل در سریال چاردیواری این است که در این سریال رگه‌های طنز هم دیده می‌شود که همین به خلاقانه‌شدن قصه کمک کرده است و بازیگران هم در حد توان سعی کردند تا نقش‌های‌شان را شیرین بازی کنند. همچنین فضای نمایشی قصه برای مخاطبان قابل لمس است و با آن همذات‌پنداری می‌کنند. جنس طنز این سریال هم به گونه‌ای بود که از لودگی دور باشد و آدم‌ها در عین جدیت‌شان شیرین باشند.

بنابراین هر اتفاقی که در این سریال رخ می‌دهد بر مبنای طنز موقعیت بود و نه طنز کلامی. درمجموع می‌توان گفت که چاردیواری قصه‌محور است و نویسندگان سریال سعی کرده بودند طبقه متوسط جامعه را به‌درستی به تصویر بکشند و از آنجا که خودشان شناخت خوبی از این طبقه داشتند این موضوع به‌درستی در قصه اجرا شد.

همچنین اساس تشکیل‌دهنده درام حضور خیر و شر است، اما در قصه چاردیواری این قضیه در درون آدم‌هاست و هر فردی هم خیر خودش است و هم شر خودش. کسی که دروغ می‌گوید، باعث می‌شود تا شرش به خودش برسد. ضمن این‌که نوع موسیقی کمک کرد تا طیف گسترده‌تری از مخاطبان را همراه خود داشته باشد.

همچنین موسیقی یک جاهایی کاملا متضاد با داستان بود. خیلی جاها ترکیب سازها به قصه کمک کرد تا اتفاقات شیرینی در کار رخ دهد ولی سازها درنهایت غم خود را داشتند. جنس ساز، سوزی دارد که از خود قصه است.

خبر

«ستاره پیروزی» به شبکه یک رسید

فیلم سینمایی «ستاره پیروزی» باگویندگی ۲۹ نفر از گویندگان گفتار فیلم در واحد دوبلاژ اداره کل تامین و رسانه بین‌الملل سیما دوبله شد. این سینمایی درگونه درام محصول فرانسه در سال ۲۰۲۳ قرار است از شبکه یک سیما پخش شود.

مدیر دوبله این سینمایی بهمن هاشمی است. بابک اشکبوس، رضا الماسی، دانیال الیاسی، شهراد بانکی، علی بیگ محمدی، محمد تنهایی، علی جلیلی باله، ارسلان جولایی، حسین بیگی، زویا خلیلی‌آذر، سیما رستگاران، آرزو روشناس، منوچهر زنده‌دل، افشین زی‌نوری، مریم شاهرودی، داوود شعبانی نصر، پریا شفیعیان، خشایار شمشیرگران، سعید شیخ‌زاده، محمد صادقیان، بهروز علیمحمدی، میلاد فتوحی، کوروش فهیمی، علیرضا کامیابی‌پور، نسرین کوچک خانی، علی همت مومیوند، حسین نورعلی، نازنین یاری و بهمن هاشمی صداپیشه‌های این اثر بوده‌اند. خلاصه روایت این اثر از این قرار است: پسربچه مسلمانی که خانواده فقیری دارد و در فرانسه زندگی می‌کنند، تحت قیمومیت خانواده‌ای فرانسوی قرار می‌گیرد و در آنجا به شیرینی‌پزی علاقه‌مند شده و وقتی بزرگ می‌شود به همین حرفه ادامه می‌دهد و در این راه به موفقیت می‌رسد.

این اثر فیلمی تأثیرگذار است که راه رسیدن به موفقیت شخصیت اصلی را نمایش می‌دهد، راهی که البته آسان نیست و پر از فرازونشیب است.

در گفت‌وگوی «جام جم» با تهیه‌کننده و کارگردان برنامه «شب روشنی» عنوان شد

خاطره‌سازی برای ایرانیان خارج از کشور

شب روشنی

رها فاطمی
گروه رسانه

شبکه جام جم تلاش کرده برنامه‌های متنوع و مفرحی را به مخاطبان تقدیم کند. ازجمله این برنامه‌ها می‌توان به «شب‌روشنی» اشاره کرد که سعی داشته در قالب آیتم‌های متنوع، یک برنامه متمایز را روی آنتن ببرد. این برنامه درواقع یک مجله شبانه است که تلاش کرده طیف مخاطبان متنوعی را به سمت خود بکشاند. به‌عنوان‌مثال در آیتم روشنا، دکتر رضا چهرقانی به موضوع ادبیات و زبان فارسی می‌پردازد و در بخش سیر تا پیاز، مروری بر اخبار صورت می‌گیرد. همچنین در بخش ایرانگردی به شهرستان‌های مختلف می‌رود. آیتم کتابگرد، با اجرای جعفر فریدزاده است و در نهایت در بخش یادگاری، گشت‌وگذاری در شهرها خواهد بود. این برنامه در فصل جدید خود هم همین تنوع را رعایت کرده تا یک برنامه با محتواهای متفاوت روی آنتن ببرد. شب‌روشنی کاری از گروه اجتماعی و اقتصادی، به تهیه‌کنندگی حسین پورصلعی‌نائینی و اجرای زهرا شوقی است که یک برنامه شبانه متفاوت بوده و آیتم‌های متنوعی را روانه آنتن کرده. گزارش پیش‌رو، گفت‌وگوی جام‌جم با حسین پورصلعی‌نائینی، تهیه‌کننده و کارگردان برنامه شب‌روشنی است.

حسین پورصلعی‌نائینی، تهیه‌کننده و کارگردان شب‌روشنی درخصوص اهداف فصل تازه برنامه به جام‌جم می‌گوید: برنامه شب‌روشنی، امسال تقریبا از اردیبهشت ماه و همزمان با نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، آیتم کتابگرد خود را کلید زد و بخش‌هایی را در نمایشگاه کتاب روی آنتن برد اما خود برنامه درواقع یک مجله فرهنگی شبانه برای ایرانیان و فارسی‌زبانان مقیم خارج از کشور است که بعد از آن کامل شد.

توجه به پاسداشت زبان فارسی

وی ادامه می‌دهد: این برنامه، بخش‌های مختلفی دارد. یک بخش روشناست که به پاسداشت زبان فارسی و اتفاقاتی می‌پردازد که در عرصه زبان فارسی از طریق آدم‌های متفکر افتاده است؛ چه فارسی‌زبانان ایرانی و چه آنهایی که خارج از ایران هستند. حضور این بزرگان در بخش روشنا از یک گپ‌وگفت دوستانه در ارتباط با مسائلی مثل شاهنامه، گلستان، بوستان، آموزش زبان فارسی در کشورهای خارجی و صورت می‌گیرد. مجری بخش روشنا آقای دکتر رضا چهرقانی هستند که تلاش می‌کند به‌عنوان یک پل ارتباطی، به زبان فارسی نگاه ویژه‌ای داشته باشد. بخش بعدی، سیر تا پیاز است که مجری آن سیدمهدی حسینی به اقصی‌نقاط ایران سفر می‌کند تا فرهنگ، گویش و پخت غذاهای محلی در محیط خارج از آشپزخانه و داخل طبیعت و جاذبه‌های گردشگری را از منظر غذا برای ایرانیان خارج از کشور به تصویر بکشد. این آیتم یک ویژگی خاص دارد که مخاطبان برنامه از طریق پیامک‌ها و درخواست‌هایی که دارند- چه آنهایی که خارج و چه آنهایی که در داخل هستند- پیشنهاد می‌کنند که برای این آیتم به کدام نقطه ایران سفر کنیم.

مجله شب‌روشنی یک بسته کامل است که سیاست خود را بر این گذاشته که زبان فارسی به‌عنوان یک سفیر فرهنگی و پل ارتباطی باشد

توجه به میراث بومی

وی ادامه می‌دهد: ویژگی قسمت سیر تا پیاز نسبت به برنامه‌های مشابه رسانه‌ملی، این است که از جنس خود طبیعت و اقلیم منطقه کار می‌شود. حتی آقای حسینی وقتی به یک منطقه می‌رود، لباس محلی آن منطقه را می‌پوشد تا آن آیتم را اجرا کند. بخش دیگری که در مجله تصویری شب‌روشنی است، آیتم کتابگرد است که با اجرای جعفر فریدزاده روی آنتن می‌رود و از منظر کتاب، با سفرهایی که دارد، نقاط مختلف را به تصویر می‌کشد و مصاحبه با مولفان، مترجمان و دیگر دست‌اندرکاران حوزه کتاب را که کمترشناخته‌شده هستند برای مخاطبان به تصویر می‌کشد. در کنار آن، کتابخانه‌های قدیمی را که کمترشناخته‌شده‌اند، در این آیتم می‌بینیم.

صحبت از یادگاری‌های تاریخی

وی می‌گوید: بخش دیگر، یادگاری است که روایتی درباره اشیایی است که در زندگی روزمره ما حضور دارند و از آنها استفاده می‌کنیم و کمتر آگاهی داریم که اینها چه زمانی وارد زندگی ما شدند. مثلا سماور که روسی است اما مهد آن در بروجرد است.

همین شیء به‌ظاهر ساده در قدیم و در خانه مادربزرگ‌ها حضور داشته، باعث جمع‌شدن افراد خانواده دور هم می‌شد و یک نقطه تمرکز بود. ما یک آیتم را درباره سماور تولید کردیم و از این گفتیم که چه بوده و چطور ساخته شده. در شهرهای دیگر مثل نایین و یزد و اردکان، درباره صنایع‌دستی که به همین شکل در زندگی روزمره ما حاضرند و مردم اطلاعات کامل نسبت به آن ندارند هم توضیح دادیم. مثل صنایع شیشه‌گری یا همین عینک که روی چشم بعضی از ماست. بخش کوتاه دیگر سبوی تشنه است که دکتر آذر آن را در دست دارند و راجع به آنچه در رفتارهای روزانه ما دخالت دارد- مثل نوع دوستی یا حسادت - جملات کوتاهی بیان می‌شود. مجموع این برنامه‌ها، با حضور رضا شوقی که مجری اصلی است، مجله تصویری را شکل می‌دهد.

بخش‌های مختلف شب‌روشنی

روشنا
پاسداشت زبان فارسی

سیرتاپیاز
بررسی جاذبه‌های گردشگری از منظر غذا

کتابگرد
نمایش نقاط مختلف ایران از منظر کتاب

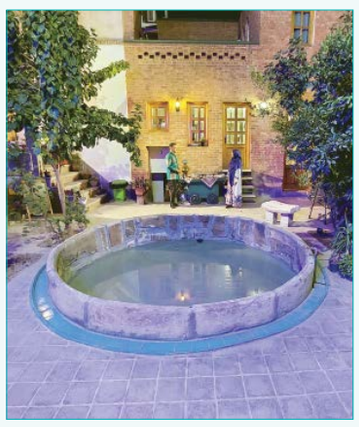

یادگاری
روایت اشیای زندگی روزمره

درنگ

خاطره‌یک خانه قدیمی

حسین پورصلعی‌نائینی، تهیه‌کننده و کارگردان برنامه شب‌روشنی عنوان می‌کند: بخش‌های مختلف برنامه در نقاط مختلف کشور تولید می‌شود اما پلاتوهای اصلی برنامه و بخش روشنا را تلاش کردیم در یک خانه قدیمی در تهران به نام «اردیبهشت» تولید کنیم.

دلیلش این بوده که بیننده بیشتر فضای استودیویی می‌بیند و فضای سنتی با توجه به آمار ایرانیان مقیم خارج از کشور، بیشتر تاثیرگذار خواهد بود. ارتباط این آیتم‌ها با حضور زهرا شوقی خواهد بود. تهیه‌کننده و کارگردان برنامه شب‌روشنی همچنین تاکید می‌کند: مجله شب‌روشنی یک بسته کامل است که سیاست خود را بر این گذاشته که زبان‌فارسی به‌عنوان یک سفیر فرهنگی و پل ارتباطی باشد.

شاید نسل دوم، سوم و چهارم ایرانیان خارج از کشور با آنچه که با عنوان جاذبه‌های گردشگری داریم آشنا نباشند. وظیفه خودمان دانستیم در این مجله، تمام مناطق را معرفی کرده و به تصویر بکشانیم و تجدید خاطره برای‌شان باشد.

قاب

روایتی از بمباران یک ساختمان مسکونی

خبرنگار العالم از ساختمان مسکونی‌ای گزارش داده که با تمام ساکنان غیرنظامی‌اش بمباران شده است. اردوگاه المغازی در استان مرکزی نوار غزه که به گفته این خبرنگار، در بیست‌وهشتمین روز از تجاوزات رژیم صهیونیستی بمباران شده است. شبکه العالم و خبرنگارانش تلاش کرده‌اند در طول تشدید حملات علیه مردم غزه، اطلاع‌رسانی درستی از این بحران داشته باشند.

موج

روایت رادیوصبا از پادشاهی کیکاووس

رادیوصبا در برنامه ادبی «چنین‌گفت» داستان پادشاهی کیکاووس را روایت می‌کند. چنین‌گفت، یکی از برنامه‌های ادبی این شبکه رادیویی است که با روایت ساده و روان، شنوندگان را با داستان‌های شاهنامه، این شاهکار ادبی آشنا می‌کند. این برنامه امروز ۱۵ آبان به فصل پادشاهی کیکاووس در شاهنامه می‌رسد و داستان حمله او به مازندران را برای مخاطبان روایت می‌کند. در شاهنامه فردوسی و در روایت‌های بعدی، کیکاووس را فرزند کی‌قباد دانسته‌اند. او یکی از فرمانروایان نامدار کیانی است. در برخی روایت‌های متأخر او را با نمرود یکی دانسته‌اند. سوگنامه رستم‌وسهراب و داستان سیاوش نیز به دوران پادشاهی کیکاووس تعلق دارد.

کیکاووس در داستان‌های اسطوره‌ای ایران بیشتر به‌عنوان مظهر و قدرتی یاد شده است که با همه تسلط و شکوه، در برابر جهان، ناچیز و رفتنی است. وی ۱۶۰ سال سلطنت کرد و پس از او کیخسرو به پادشاهی رسید. چنین‌گفت، از شنبه تا چهارشنبه ساعت ۲۲ و ۴۵ دقیقه به تهیه‌کنندگی انسیه شمس‌اللهی و با اجرای بهنود بهلولی تقدیم مخاطبان می‌شود.

تازه‌ها

تاریخ در مستند «نکبت: روایت آوارگی فلسطینیان»

مستند «نکبت؛ روایت آوارگی فلسطینیان» در پنج قسمت تا پنجشنبه این هفته ساعت ۱۷ از شبکه چهار پخش می‌شود. مستند نکبت؛ روایت آوارگی فلسطینیان جزئیات تاریخی تأسیس رژیم اشغالگر قدس و آوارگی مردم فلسطین از خانه و کاشانه‌شان به روایت شبکه الجزیره است که روی آنتن شبکه چهار سیما می‌رود. در بحث‌های جاری مبارزه فلسطینیان برای احقاق حقوق‌شان، آنچه بسیاری اوقات نادیده گرفته می‌شود، ریشه‌های تاریخی مصیبتی است که قدرت‌های استعمارگر اروپایی به مردم بومی فلسطین تحمیل کرده‌اند. مجموعه مستند نکبت که الجزیره عربی سال ۲۰۰۸ پخش کرد و نسخه انگلیسی آن سال ۲۰۱۳ منتشر شد، با ارائه انبوهی از جزئیات مستند و موثق تاریخی، به فرآیندی می‌نگرد که به تشکیل اسرائیل و خلع ید مردم بومی فلسطین از سرزمین و خانه و کاشانه‌شان منجر گشت. نکبت، واژه‌ای است که فلسطینیان در وصف بلایی به کار می‌برند که در سال تأسیس اسرائیل سرشان آمد. این نکبت هم اکنون که قریب به ۷۵ سال از آن زمان می‌گذرد، کماکان پس زمینه پررنگ ماجراهای امروزی است و نباید از یاد برود.